

MAŠA

OSKUPNOST

glasilo SZDL Ljubljana, Moste-Polje

● PRIPRAVE NA VOLILNO PROGRAMSKE SEJE KRAJEVNIH IN OBČINSKE ORGANIZACIJE SZDL SE BLIŽAJO H KONCU

Kritična presoja — porok napredka

● Glavna ulica v Bileći poimenovana po Titu

Ob 39-letnici osvoboditve Bileće je bilo v tem našem pobratenu mestu več prireditev. Na predvečer je bila odprta razstava umetniških fotografij članov fotosekcije KUD Vide Pregarc z naslovom Moje Moste, v vaseh Kuti in Prisoje — KS Divin — pa so vaščani dobili električni tok.

Na praznični dan — 2. oktobra — so se zbrali delegati občinske skupščine in izvršni organi družbenopolitičnih organizacij na svečani seji. Po polaganju venca pred spomenikom padlim borcem pa je bila glavna mestna ulica poimenovana za Ulico Josipa Broza Tita. Prav na njej so namreč Bilečani po osvoboditvi desetkrat pozdravljali v svoji sredi predsednika Tita, ki je 1. 1962 postal tudi častni njihov občan.

Po športnem programu se je razvil tovariško srečanje. Na sliki: Simbolično je prerezal trak in odprl Titovo ulico v Bileći domačin narodni heroj Vlado Segrt. Slikal Tihomir Pinter

Široka družbenopolitična aktivnost ob koncu štiriletnega mandatnega obdobja socialistične zveze se preveša v zaključno fazo. Organizacije in organi ter vsi frontni deli te naše najmožnejše družbenopolitične organizacije naše občine pripravljajo oceno dela SZDL v obdobju 1979—83 ter vloženih naporov, ki so prispevali h kvaliteti opravljenega dela. Letna poročila jim služijo za osvežitev spomina na uresničene aktivnosti in treba je reči, da ob pregledu od časa že malo orumenelih papirjev kaj kmalu lahko ugotovimo, da je bilo v tem obdobju opravljeno veliko dela, da je to delo opravilo mnogo aktivistov SZDL.

Vse to pa tudi potrjuje, da je frontna organizacija resnično postala najširša družbenopolitična osnova samoupravnega povezovanja in političnega delovanja ter vključevanja delovnih ljudi in občanov pri reševanju ter uresničevanju njihovih interesov. Bili bi sicer neobjektivni in nesamokritični, če bi trdili, da je SZDL dobro delovala v vseh okoljih, da ni bilo foramskega dela in da so bile opravljene prav vse naloge. Pa vendar: ob ugotovitvi, da je bilo v tem štiriletnem obdobju v organih in delovnih telesih občinske konference v glavnem aktivno vključenih prejšnjih tisoč aktivistov; in če tem pristojejo še aktivisti krajevnih konferenc SZDL, družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev, lahko zatrdimo, da je bilo to obdobje velikega razmaha te najmožnejše organizacije, te naše naslednice Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Ugotovitev o množičnosti pa se mora potrditi tudi v kvaliteti. Zato je pomembno, da za naslednje štiriletno obdobje pripravimo življenjske delovne programe, ki jih bo moč uresničiti. Zanje pa potrebujemo kvalitetne in sposobne kadre. Postopki evidentiranja za krajevne in občinsko organizacijo so v končni fazi. Zato je pomembno, da le-te z vso odgovornostjo izpeljemo do konca. Tega se v vseh okoljih ne zavedajo dovolj in zato bo potrebno še trdneje poprijeti za delo.

Tako bo dana možnost za sklic volilno programskih sej krajevnih in občinske konference SZDL, kjer bomo ocenili prehojeno pot, pripravili programe za naslednje obdobje, izvolili nova vodstva, za opravljeno delo pa se s stiskom rok in topli besedo zahvalili tovarišem, ki so štiri leta odgovorno opravljali svoje družbenopolitično delo.

JOŽE PETEK

V vrtcih varčevanje ni nekaj novega

Pravzaprav smo hoteli pisati o »stabilizacijskem« obnašanju vrtcev, k čemur so nas navedli najnovejši ukrepi v družbenih dejavnostih. Ti naj bi omogočili zaposlenim v zdravstvu, otroškem varstvu, kulturi, telesni kulturi, izobraževanju in socialnem skrbstvu dvig osebnih dohodkov za nekaj več kot 19 odstotkov in porast materialnih stroškov za 30 odstotkov. Vendar se je izkazalo, da so pripravljenci tega gradiva stabilizacijsko obnašanje ali preprosteje rečeno varčevanje hoteli doseči le z zvišanjem cen, ukinitvijo nekaterih dejavnosti, povečanjem normativov in tako na najlažji način priti do zaželenih učinkov. Bolj malo ali skoraj nič pa so se ti ukrepi dotaknili same organiziranosti, denimo v zdravstvu, šolstvu in drugje.

Treba je torej varčevati! Toda ali je to res še mogoče prav povsod? Vzgojno-varstvena organizacija Zajčja dobrava, ki ima tri enote (Novo Polje, Zajčja dobrava in Sneberje, poleg tega pa še dve družini za družinsko varstvo), obiskuje pa jo 256 otrok, je ena izmed šestih tovrstnih organizacij v naši občini. Ravnateljica tega vrta Metka Živic takole meni o varčevanju pri njih:

»V vrtcih se že vseskozi obnašamo stabilizacijsko. Naš hišnik uredi in popravi vse sam. Če vsa leta imamo zaposlenega le pol računovodje. Pri našem delu uporabljamo tudi tisto, kar drugi zavržejo, to je krpiče, papirčke. Igrače si delamo sami. Tri naše varuhinje so šivilje in zašijejo ter pokrpajo prevleke na ležalnikih in podobno kar same. Na ta način prihranimo ogromno denarja.«

Da naj bi denar prihranili na račun zaposlenih v vrtcih, je razvidno tudi iz pobude za spremembo zakonskih predpisov. Po tem predlogu naj bi se vzgojiteljicam obveznost neposrednega dela z otroki povečala s 30 ur na 35, kar pomeni, da bi za pripravo vzgojnega programa, dela s starši, imele na voljo le 7 ur in ne 12 kot doslej. Te pobude v našem občinskem sisu otroškega varstva niso sprejeli, saj — kot pravi naša sogovornica Metka Živic — vzgojiteljice teh 12 ur res temeljito izkoristijo.

O tem, kako bodo sprejete ukrepe izvajali v vrtcu Zajčja dobrava in morda res še privarčevali kak dinar, je ravnateljica Metka Živic dejala: »Glede na kadrovske normative imamo 0,9 varuhinje preveč, vendar je zaradi majhnih enot to nemogoče urediti drugače. Hrano imamo tako, kot jo določajo fiziološki normativi za prehrano predšolskih otrok. Otroci jejo zelo veliko sadja. Naš problem pa je kuhinja, ki ima prevelike zmogljivosti. Kuhamo za osnovno šolo in železniško gradbeno

podjetje, a pripravili bi lahko še več otrokov.

Rečeno nam je bilo tudi, da bomo morali sprejeti ukrepe proti tistim, ki ne plačujejo redno stroškov za svoje otroke. Kar 25 odstotkov staršev je res površnih pri plačevanju.

Nadaljevanje na 3. strani

● PRED 40 LETI V NAŠI OBČINI: BOJI

Na Urhu, pri Teličarju in na Pečarju

Štirideset let je poteklo od 18. septembra 1943, ko je 4. bataljon Cankarjeve brigade — to pot že tretjič — napadel belogardistično postojanko na Urhu. Ta napad je

sodil v sklop operacij slovenske narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov ob kapitulaciji Italije, ki so imele namen razbiti, uničiti ali razgnati in položiti

viti izdajalske enote belogardistične reakcije, enote, ki so se dobro leto dni odkrito z orožjem v rokah bojevale na strani italijanskega okupatorja zoper narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda.

Ob kapitulaciji Italije so se pripadniki belogardističnih postojank iz urhovske okolice zbrali in se umaknili najprej na Orle, od tam pa proti Turjaku, kjer se je zbral velik del izdajalske vojske. S Turjaka je posadka z Urha odšla v Zapotok, na Veliki Osolnik, kjer je precejšen njen del padel v roke partizanske vojske, večji del pa se je izvil in vrnil na Urh. Njihov poveljnik je dobil od svojega bataljonskega poveljnika ukaz držati pas ob Bizoviku do Lipoglava, mobilizirati nasprotnike narodnoosvobodilnega boja in očistiti teren partizanov in terencev.

Bunker ob urhovski cerkvi

Nadaljevanje na 2. strani

● DRUŽBENOPOLITIČNO IZOBRAŽEVANJE IN IZPOPOLNJEVANJE V SINDIKATU

Pestre oblike

Značilnost operativnega programa dela občinskega sveta ZS za ta mesec so raznolike oblike družbenopolitičnega izobraževanja in izpopolnjevanja.

Začela se je občinska sindikalno-politična šola, kjer se bodo slušatelji usposobili za aktivistično delo v sindikatu, pa tudi v samoupravnih organih in drugih oblikah družbenopolitičnega delovanja. Nadaljevali bomo s stalnim izobraževanjem predsednikov IO na posvetih, s seminarji za organizatorje športne rekreacije in za kulturne animatorje. Posebna pozornost pa bo posvečena vzgoji in izobraževanju, kjer bo za odgovorne delavce organiziran 3-dnevni seminar za pripravo razvida del in nalog v tej dejavnosti. Vsakoletne izobraževalne dneve za predsednike in člane izvršnih odborov bomo letos popestrili in vsebinsko obogatili s skupno

obravnavo problematike samoupravnih organov in vpliva sindikata na njihovo uspešnejše delo.

Občinski svet ZS je do sedaj vsako leto uspešno pridobil slušatelje za dve skupini občinske sindikalno-politične šole; le za letošnji pomladanski del šole naši napor niso obrodili sadov — zaradi premajhnega števila slušateljev šole ni bilo. Z nadaljevanjem intenzivne politične akcije se je tokrat začelo izobraževati kar 27 bodočih sindikalnih aktivistov. Pri kadrovanju slušateljev so najpomembnejšo vlogo odigrali izvršni odbori v OO ZS, predvsem v Žitu, Rogu — tozdu Sestava dvokoles in postaji milice Moste. Nadaljevanje na 3. strani

● Vsem delovnim ljudem in občanom, OZD in KS — vsem izvajalcem vaje »Golovec 83«

Vajo »Golovec 83« smo zaključili, preverili svoje znanje, organiziranost, usposobljenost in načrtovane aktivnosti za obvladanie posledic rušilnega potresa. Pridobili smo nova spoznanja in izkušnje za ravnanja ljudi in vseh samoupravnih nosilcev SLO in družbene samozasčite. Z njimi bomo dopolnili programske zasnove načrtov, pa tudi programe usposabljanja kadrov, delovnih ljudi in občanov, da bi bili v resnični situaciji bolje opremljeni in pripravljeni.

V akcijo so se prizadevno vključile tudi enote JLA, milice, TO in posebne enote civilne zaščite iz različnih krajev Slovenije.

Zahvaljujemo se vsem vam, ki ste v vaji prizadevno sodelovali in ustvarjalno razvijali nova spoznanja, aktivnosti in znanja v vseh okoljih, za preudarno ravnanje in hitro ukrepanje vseh sodelujočih v akciji.

Posebej se zahvaljujemo sredstvom informiranja, še posebej Dnevniku za posebno izdajo, ki so pred in med akcijo izčrpno obveščali javnost o namenu in poteku akcije, opozarjali in seznanjali ljudi z nevarnostmi, ki jih prinaša rušilni potres.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Ljubljane
Vodstvo vaje »Golovec 83«